

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΚΟΡΑΚΟΣ.

Α.

Τελευταία τις ἀκτίς τοῦ ἡλίου ἐχρωμάτιζεν ἐτι δι' ὠχρὰς βραχέας τοῦ ἀρχαίου, θόλους τῆς μονῆς ταύτης, ἥτις διὰ τὴν μεγαλοπρεπῆ γοθηκὴν αὐτῆς κατασκευὴν, ἀνελάμβανε κατὰ τὴν ἐσχάτην ταύτην τῆς ἡμέρας ὠρανὸς κρύτερον ἐτι καὶ ἱερώτερον μεγαλεῖον. Σεβασμιος δὲ τις ἐρημίτης, τὴν μὲν ἀριστερὰν χεῖρα στηρίζων ἐπὶ τοῦ στήθους, δια δὲ τῆς δεξιᾶς κρατῶν τὴν μακρὰν γενειάδα, διεμέτρα βήματι βραδεῖ τὰ μακρὰ πρόθυρα. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους προσσηλωμένοι, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀνυψοῦντο ἐπ' ἄλλου τιδὸς πίπτοντες ἀντικειμένου, καὶ πάλιν ἔπειτα ἀνελάμβανον τὴν προτέραν θέσιν των. Τὰ κινήματα καὶ οἱ τρόποι τοῦ ἱερέως, τοῦτο ἑμαρτύρουν ἄνθρωπον εἰς βαθεῖς βεθυσιμένον διανοητικῶς. Ναι, ἀλλὰ μέριμναι τοῦ κόσμου τούτου δὲν κατεῖχον τὸ πνεῦμα τοῦ ἀδελφοῦ Ἰλαρίωνος. Πάσας τις εἶχεν ἀρνηθῆ καὶ τὰς εἶχε καταφρονῆσαι, διότι ἡ μακαρία ἐκείνη μοναχία, ἡ ἐν κόσμῳ εὐτυχεῖ καὶ ἰδανικῶς ἐνδιαίτησις ἐκείνη, ἐκ διαμέτρου ἀντέκειτο πρὸς πᾶσαν φροντίδα βιωτικὴν, ἐνῶ ἡ γλυκεία ἐκείνη αὔρα ἥτις πνέει ἐδῶ καὶ ἦν ὁ θνητὸς εἰς μάτην ἄλλοθι ἐπιδιώκει, μόνον ἐν τῷ Θεῷ λαμβάνει ζωὴν. Ἐνταῦθα τῆς θρησκείας ἡ πηγὴ ἀέναντος ζῆ καὶ ἀναβλύζει νάματα διαυγῆ, ἀμίαντα καὶ ἱερὰ, ἐνταῦθα ἄνευ στωϊκισμοῦ τιμᾶται καὶ σέβεται τὸ ἀκατάληπτον μυστήριον, καὶ ἡ θεία ἀλήθεια ἐν τῇ καθαρᾷ αὐτῆς γυμνότητι λατρεύεται καὶ διατηρεῖται. Ἡ εὐδαιμονία ἐπικρατεῖ ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ, διότι ἡ ἐπίμονος καὶ ἀδιάλειπτος δυστυχία ἡ λυποῦσα τὸν ἄνθρωπον εἶναι ἡ ἀντιδράσις ἥτις τὸν θλίβει ἀκαταπαύστως, ὁ πόλεμος μεταξὺ τῆς ἀρετῆς καὶ τῶν παθῶν· ἀλλ' ὅταν ὁ κόσμος ἡ φυσικὸς ἀποχωρισθῇ τοῦ ἡθικοῦ κόσμου, ἡ ἀντίδρασις παύει τότε καὶ ὁ πόλεμος δὲν ὑπάρχει πλέον.

Β.

Ὁ ἥχος τοῦ κώδωνος συγκαλοῦντος τοὺς ἐρημίτας εἰς τὴν ἐσπερινὴν προσευχὴν, ἀνέσυρε τὸν γέροντα ἀπὸ τὴν βραθεῖαν αὐτοῦ μελέτην, καὶ ἔστρεψεν ἤδη τὸ βῆμα πρὸς τὴν θύραν, ἀλλ' αἶρνης ἔστη. Διότι μορφή ἀνθρώπου, ὃν ἐκ πρώτης ὀψεως διὰ τὸ ἀμυδρὸν τοῦ φωτός δὲν ἠδυνήθη νὰ διακρίνῃ, παρουσιάσθη εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ δικῆν φάσματός τινος, ὅπερ πάντα ἄλλον ἐκτὸς τοῦ εὐσεβοῦς γέροντος ἤθελεν ἐκτροχέσει. Ἐξεπλάγη μὲν ὁ μοναχὸς κατ' ἀρχὰς ἰδὼν ἄγνωστον ἄνθρωπον πρὸ αὐτοῦ, ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ καὶ ἐν μέρει τοιοῦτῳ, ἐνθα οὐδεὶς πλέον εἰσερχόρε, ἀλλ' ὅπως ἅμα ἀτενίσας εἰς τὸν ξένον συνῆλθε καὶ οὕτως ἐλάλησε πρὸς αὐτόν.

— Εἴη εὐλογητὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ! καὶ σὺ τέκνον, χαῖρε! Ὅποια ἀνάγκη, ἢ ὅποια τις τύχη σὲ φέρει εἰς τὸ ἐρημητήριον τοῦτο;

Ἀλλ' ὁ ξένος οὐδὲν ἀπήντησεν ἔστρεψε δὲ περίεξ αὐτοῦ ἀβέβηχον τὸ βλέμμα.

— Τί ζητεῖς; ἐπανέλαθεν ὁ ἀδελφός.

— Εἰρήνην.

— Ζήτησον αὐτὴν παρὰ Θεοῦ. Εὐλογητός εἴη! ἵτω κατ' ἔμπνευσίν τοῦ ἡλίου ζήτων αὐτὴν εἰς τοῦτο τὸ μέρος, καὶ καλῶς ἐπραξας, διότι καὶ ἐγὼ καὶ οἱ ἀδελφοί, ὅσον ἐξήρτηται ἀπὸ τῆς δυνάμεως ἡμῶν, ἀσμένως σοὶ τὴν προσφέρομεν. Ἀλλὰ πρέπον εἶναι νὰ σε ἐρωτήσωμεν τίς αἰτία σε φέρει ἐνταῦθα;

— Εἰς μάτην, πάτερ! δὲν ἔχω ἐγὼ νὰ σοὶ ζητήσω ἢ τίς χάριν νὰ με δεχθῇτε μόνην ταύτην τὴν νόστα καὶ νὰ μοὶ δώσετε ὀλίγον ἄρτον.

— Μὴ γένοιτο νὰ ἀρνηθῶ ἐγὼ τὸ τοιοῦτον ἐνῶ ἔχεις ἀνάγκην αὐτοῦ, ἐνῶ μοὶ φαίνεται δυστυχής.

— Καὶ πολὺ.

— Μεγαλεῖτερον δικαίωμα λοιπὸν ἔχεις εἰς τὴν συμπάθειαν ἡμῶν. Καὶ τί ἱερώτερον δι' ἡμᾶς καθέκον παρὰ τὸ νὰ συνδράμωμεν τοὺς δυστυχούντας καὶ τοὺς χρεῖας ἔχοντας καὶ νὰ ἀνακουρίζωμεν τοὺς πεφορτισμένους; Ἐν τῇ κοινωνίᾳ ὑπάρχουσι δύο τάξεις δυστυχῶν ἀνθρώπων· οἱ μὲν ἐνεκεν ἰδίας αὐτῶν πονηρίας, οἱ δὲ ἐνεκεν ἀμετατρέπτου τῆς τύχης ἀντιδράσεως.

Ἐν εἰς ταύτην, ὡς μοὶ φαίνεται, ἀνήκεις, φορτικὴ παρὰ σοῦ ἃ; μὴ θεωρηθῇ ἡ βοήθεια ἡμῶν. Ἐλθέ, καὶ ἂν αἱ προσπάθειαι ἡμῶν καὶ αἱ προσευχαὶ δὲν σὲ κάμωσι νὰ λησμονήσῃς τὰς δυστυχίας σου, θὰ σὲ διδάξωσι τοῦλάχιστον νὰ τὰς ὑποφέρῃς μετὰ καρτερίας. Καὶ τούτων λεχθέντων ἀμφοτέρω κατευθύνθησαν εἰς τὴν μονὴν καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ πενιχρὸν κελλίον τοῦ ἀδελφοῦ Ἰλαρίωνος.

Γ.

Ὁ ἀδελφὸς Ἰλαρίων ἦτο ἡγούμενος τῆς μονῆς ταύτης, μονῆς τοῦ Κόρακος κοινῶς λεγομένης. Ἦν ἄνθρωπος ἀνσπότηματος μετρίου, κυρτὸς ὀλίγον καὶ εὐταρκος. Καίτοι δὲ ἄγων περίπου τὸ ἐβδόμηκοστόν τῆς ηλικίας ἔτος, εὐκίνητος ὅμως ἦτο καὶ προσῆνης καὶ γλυκύτητά τινα καὶ πραΰτητα ἀπέπνευεν ἡ φυσιογνωμία του, ἣν καθίστη σεβασμίαν ἡ ἐπὶ τοῦ στήθους πίπτουσα μακρὰ καὶ λευκὴ γενειάς του. Οἱ ἀδελφοὶ ἐσέβοντο καὶ ἠγάπων αὐτὸν καὶ τὸν ἐθεώρουν ὡς παράδειγμα πάσης χριστιανικῆς ἀρετῆς. Ἀλλὰ καὶ ὁ ξένος μόλις μετ' αὐτοῦ συνῆλθε λέξεις τινὰς καὶ πάραυτα τὸ μέτωπόν του ἠθρόασε καὶ αὐτὸς ἐφάνη μάλλον ἐλευθέρως ἀναπνεῶν ὡς ἀπαλλαγῆς βάρους θανατηφόρου ἐπὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ βαρύνοντος. Μετὰ σύντομον δὲ συνδιάλεξιν ὁ ἀγαθὸς γέρονς ἔφερεν αὐτὸν διὰ μακροῦ διαδρόμου εἰς τὸ ἐστιατόριον ἐνθα ἦν προητοιμασμένον τὸ λιτὸν δείπνον τῶν ἀδελφῶν· εἰσῆλθον αὐτοὶ καὶ πάραυτα κώδων τις ἐκρόσθη καὶ ἐλθόντες κατέλαβον τὰς οἰκείας θέσεις καὶ πάντες οἱ λοιποὶ μοναχοί, ὁ δὲ ἡγούμενος παρουσίασε τὸν ἄγνωστον εἰς αὐτοὺς καὶ

οἱ ἀδελφοὶ τὸν ἐδέχθησαν μετὰ πίσης προσηναίᾳς καὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ συμμερίσθῃ μετ' αὐτῶν τὰς ὀλίγας ὀπώρας καὶ τὰ ὀλίγα ὄσπρια ἐξ ὧν συνέκειτο τὸ λιτὸν δεῖπνον, ἐπειδὴ ἄλλο τι δὲν εἶχον νὰ τῷ προσφέρωσι. Διαρκοῦντος δὲ τοῦ δείπνου ὁ ἀδελφὸς Ἰλαρίων προσηκτικῶς ἐξήτασε τὸν ξένον καὶ ἀληθῶς ἀνεκάλυψεν ἐν αὐτῷ μυστηριώδές τι καὶ ὑψηλὸν αἶσθημα. Καὶ ἦσαν μὲν τὰ ἐνδύματά του τοσοῦτον τετριμμένα ὥστε ἐδείκνυνον τὸν κτήτορα αὐτῶν ὑπὸ συντόνου πενίας κατατρεχόμενον, ἀλλὰ ἡ συμπεριφορὰ, ἡ φυσιογνωμία, οἱ λόγοι ἐπέσταν σχεδὸν τὸν ἱερέα ὅτι ὁ πρὸ αὐτοῦ ἄγνωστος ἦν ἄξιος προσοχῆς τινος, ὅσῃν αὐτὸς καὶ ἂν κατέβαλλεν ὅπως ἀποκρύψῃ αὐτὸ σπουδὴν. Ἡ ὄψις του ἦτο μελαγχρινή, καμπύλη ἡ ρίς του, πυκνὴ καὶ βοστρυχώδης ἡ κόμη, μεγάλους καὶ μέλανας εἶχε τοὺς ὀφθαλμούς, τοὺς ἐκφράζοντας αἶσθημα καὶ μελαγχολίαν, ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας του ἀνεδίδετο ἐσωτερικὴ τις βαθεῖα συγκίνησις. Ἀφοῦ δὲ οὕτω μετὰ προσοχῆς τὸν παρετήρησε ἡσθάνθη μεγίστην πρὸς αὐτὸν συμπάθειαν, ἥτις ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τῆς ψυχῆς του πάσαν ὑποψίαν· ἀλλὰ προσποιηθεὶς ἀδιαφορίαν, περιέμεινε τὴν ἀποχώρησιν τῶν ἀδελφῶν.

Δ'.

Μόνων δὲ αὐτῶν μεινάντων, βαθεῖα ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἐπεκράτησε σιωπὴ, ἣν πρῶτος διέλυσεν ὁ γέρον, ὅστις, τρυφερῶς σφίγγας τοῦ ξένου τὴν δεξιάν.

— Πάσχεις, τῷ εἶπεν, υἱέ μου, ἐναργῶς τὸ βλέπω· ἡ ψυχὴ σου θλίβεται ὑπὸ ἰσχυροῦ τινος αἰσθήματος ὁδύνης, ἡ καρδίᾳ σου εἶναι πεπληγμένη πληγὴν βαθεῖαν, ἣν οὐδὲ σὺ θέλεις, οὐδ' ἐγὼ δύναμαι νὰ σὲ ἀναγκάσω νὰ φανερώσῃς, διότι ἴσως δὲν θὰ λέβῃς πρὸ ἐμοῦ βαλσχαμον ἱκανὸν νὰ τὴν θεραπεύσῃ.

— Συγχωρήσόν με, ὦ πάτερ, ἂν κακῶς πρὸς τὰς περὶ ἐμοῦ φροντίδας σου ἀνταποκρίνωμαι καὶ βέβαιος ἔσο ὅτι εἰς μόνος φόβος μὲ ἀναγκάζει νὰ κρύψω ἀπὸ σοῦ τὴν ζωὴν μου, καὶ τὰς μακρὰς τῆς τύχης μου περιπετείας.

— Καὶ τίνα τάχα ἐννοεῖς φόβον;

— Τὸν φόβον μήπως ἄγευστος σὺ τῶν τοῦ κόσμου τούτου δυστυχημάτων, δὲν δυνήθῃς νὰ ὑπομείνῃς τὴν διήγησιν...

— Ἐγὼ;... ἀπατάσαι, τὸν ἐγνώρισα καὶ ἔγωγὸν τὸν κόσμον, καὶ διότι μάλιστα λυπηρὸν τὸν ἐγνώρισα, διὰ τοῦτο τὸν ἐφυγον. ὦ φίλε, πιστεύεις ὅτι τὸ πλῆθον τοῦ βίου μου, ὅπερ ἐδῶ ὦς ἐν λιμένι τινὶ ἀναπαύεται, πιστεύεις ὅτι δὲν παρεδῆρξεν ὑπὸ τῶν κυμάτων;...

Καὶ ἐδῶ στεναγμὸς· διέφυγε τοῦ στήθους τοῦ γέροντος οὗ ὁ νοῦς ἐράνη ἀνακαλῶν τὴν ἀνάμνησιν παρελθόντων συμβεβηκότων ἅτινα εἶχον πικράνει τὴν νεότητά του καὶ ἀπ' ὧν ἤμισες ὅλος αἰὼν ἐχώριζεν ἤδη αὐτόν.

Ὁ δὲ ξένος ἀνέγνω εἰς τὸ μέτωπόν του πόσον

ἡ ψυχὴ ἐπάσχει, καὶ πλησιάζας πρὸς αὐτόν,

— Βλέπεις, τῷ εἶπε, τῆς τύχης μου τὴν κατὰδρομήν· μόλις ἤλθον καὶ ἐξήγειρα εἰς τὴν μνήμην σου λυπηρὰς ἐνθυμήσεις· ἂν ἐπὶ πολὺ παραμείνω πλησίον σου, ἴσως σε κύμω κοινωνὸν τοῦ φλέγοντος ἐμὲ πυρετοῦ.

— Ποίου;

— Τοῦ πυρετοῦ τῆς μεγαλοφυΐας.

— Ἀλλὰ τίς εἶσαι λοιπόν;

— Εἰμαι ἄνθρωπος προωρισμένος διὰ τὴν δυστυχίαν. Τὴν ἱστορίαν τοῦ βίου μου θέλεις; ἄκουσέ την, ὦ πάτερ.

— Ἐγεννήθην μὲ αἰσθημα προλέγον μοι μεγαλείον καὶ ἐγὼ κατέστην μηδέν. Ἐγενόμην ὁ πρῶτος πολίτης τῆς μεγαλειτέρης δημοκρατίας καὶ κατέστην ὁ ἐσχάτος τῶν ἀνθρώπων· ἀντήλλαξα τράπεζαν ἡγεμονικὴν μὲ τὸν ξηρὸν τῆς ἐπετείας ἄρτον, τὴν ἰσχύν μὲ τὴν δουλείαν.

— Καὶ δὲν δύνασαι νὰ ὑπολογίσῃς πόσον ἔχασες; Ἄγνοεῖς λοιπὸν ὅτι πηράζυναι τὸν Θεὸν θεωρῶν ἀπολεσθεῖσαν πᾶσαν ἐλπίδος ὁδόν;

— Τὸν Θεόν;... Ὡς ἔλθῃ ἴσως ἡμέρα καθ' ἣν οἱ μεταγενέστεροι θὰ κρίνουν ἂν τὸν ἐλάτρευσα καὶ ἐγὼ. Ἐλπίδα, λέγεις; ἀλλὰ τί νὰ ἐλπίσω; Ἐγὼ αἰτίαν, νομίζεις ἴσως, νὰ ἐπιθυμῶ τὸν κόσμον; Ὅχι φίλε· τὸ πᾶν ἀπώλεσα ἐγὼ. Τὰ πλούτη καὶ τὴν ἰσχύν ὡς οὐδὲν τὰ ἐθεώρουν ἐγὼ· διότι ἄλλα αἰσθήματα ἱερώτερα ἐθέρμαινον τὴν ψυχὴν μου. Εἰς τὸν ἄπειρον τοῦτον κόσμον, τὸν ὅποιον ὁ νοῦς ἡμῶν ἀδυνατεῖ νὰ κατανοήσῃ, δύο πράγματα εἶχον προσριλέστερα τῆς ζωῆς· πατρίδα καὶ γυναῖκα. Ἀλλὰ τῆς μὲν πρώτης ἐστερήθην ἐξορισθὶς, ἡ δὲ δευτέρᾳ μοὶ ἀφηρηπάγη ἀποθανοῦσα... Μὴ θαυμάζῃς δὲ, ὦ πάτερ· ἡγάπησα καὶ ἀπαπῶ ἔτι πλάσμα οὐράνιον, κοσμοῦν ἥδη διὰ τῆς παρουσίας του τὸν παράδεισον· τοῦλάχιστον ἐγὼ ἐκεῖ τὸ ἐθεσα, διότι πιστεύω ὅτι εἰς τὸν κόσμον τοῦτον κατήλθεν ὅπως μοὶ ἐμπνεύσῃ τὸ φλογερώτερον διάνημα τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦς.

— Θεὲ παντοδύναμε... Εἶσαι ἄρα σὺ;... Ἀλλ' ὄχι, δὲν εἶναι δυνατόν... Ἐπιθυμούμενος, περιζητούμενος ὑπ' ὅλων τῶν ἡγεμόνων τῆς οὐρώπης... Καὶ ὅμως ἡ οὐμιλία αὐτῇ, αὐτῇ ἡ...

Δὲν ἤθελε δὲ παύσει τόσον ταχέως ἐρωτῶν τὸν ξένον, ἂν δὲν ἔβλεπε πόσον εὐλύπου αὐτόν οἱ λόγοι ἐκεῖνοι οἱ διαφυγόντες τὸ στόμα του ἀκουσίως πως· ὅθεν, σεβόμενος τὴν ὁδύνην αὐτοῦ, τὸν ἠρώτησεν ἂν ἤθελε νὰ ἀναπαύσῃ τὰ κεκμηκότα μέλη του, κατανεύσαντες δὲ ἐκείνου, τὸν ὠδήγησεν εἰς προσεχές τι δωμάτιον προετοιμασθὲν δι' αὐτόν. Ὁ ξένος νύχταρίστησε πάλιν τὸν ἱερέα, οὗτος δὲ — Ὁ Θεὸς· μετὰ σοῦ, τῷ εἶπε καὶ ἀπεχώρησε.

Ε'.

Ἀνέτειλε μόλις ἡ αὐγὴ καὶ ἤδη ὁ γέρον ἀνημίτης ἐπορεύθη εἰς τὸ κελλίον τοῦ ξένου· ἰδὼν δὲ ἡμίλειστον τὴν θύραν, ὥθει αὐτήν, εἰσέρχεται,

ἀλλ' οὐδένα εὐρίσκει· θαυμάτις καταβαίνει εἰς τὴν αὐλήν, ἀλλ' οὐδ' ἐνταῦθα βλέπει τὸν ξένον. Ἰπάγει τελευταῖον εἰς τὴν μικρὰν πλατεῖαν τὴν πρὸ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐκεῖ τὸν βλέπει ἐρειδόμενον ἐπὶ τοῦ στελέχους· δένδρου τινὸς καὶ βιβλίον τι ἀνὰ χεῖρας ἔχοντα, ἐνῶ οἱ ὀρθαλμοὶ του ἦσαν ὑψωμένοι ἐπὶ τοῦ οἰκοδομήματος ἐκείνου ἐπὶ τοῦ ὀπίου ἢ βαρεῖα τοῦ χρόνου· χεῖρ εἶχε χαράξει τὴν σφραγίδα τῆς καταστροφικῆς· αὐτοῦ δυνάμεως. Τοσοῦτον δὲ ἦτο βεβουλισμένος εἰς τοὺς ἰδίους αὐτοῦ στοχασμοὺς· ὥστε δὲν εἶδεν ἐλθόντα τὸν γέροντα ὅστις ἠρώτησεν αὐτὸν τί μετὰ τοσαύτης προσοχῆς παρεστήρει.

— Ἠλιπίζα, ἀπεκρίθη διαταραχθεὶς ἐκεῖνος, ὅτι ὁ χρόνος· ἤθελεν ἴσως σεβασθῇ μάλλον τὰ ἐγγράφα ταῦτα ἢ τὸ ἱερὸν τοῦτο μνημεῖον. Ποῖαν ἄλλην θεραπείαν δύναται νὰ λάβῃ ζωὴ θλίψεων οἷα ὑπάρχει ἡ ἐδική μου;

Καὶ ἐπρόφερε τοὺς λόγους τοὺτους διὰ τόνου φωνῆς τοσοῦτον ἐπιστήμου, ὥστε ὁ μοναχὸς βυθῶς συνεκινήθη· ἠσθάνετο δὲ ὅτι φωνὴ τις ἐσωτερικῇ μυστηριωδῶς· συνηγόρει ὑπὲρ τοῦ δυστυχοῦς ξένου, καὶ ἐζήτηι λόγους περὶ αὐτοῦ πρὸς τὴν ὁδὴν αὐτοῦ, ἀλλὰ μεγάλως ἐξεπλάγη ἀκούσας ὅτι αὐτὸς ἤθελε νὰ ἀναχωρήσῃ. Εἰς μάτην τὸν παρεκάλετο νὰ περιμείνῃ τοῦλάχιστον μίαν ἔτι ἡμέραν πρὸς στερέωσιν τῆς υἱείας του τῆς τόσον κινδυνεύουσας, εἰς μάτην νὰ δεχθῇ τι πρὸς διατροφὴν του κατὰ τὴν μακρὰν ὁδοπορίαν ἣν ἐμελέτα νὰ ἐπιχειρήσῃ, εἰς μάτην νὰ λάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ ἐπανωφύριόν τι δι' οὗ νὰ προφυλαχθῇ κατὰ τοῦ ψύχους καὶ τοῦ ἀνέμου ὅστις ἔπνεεν ὀρμητικῶς.

— Μὴ φοβῆσαι, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, ὅτι θὰ ἀποθάνω ἐκ τοῦ ψύχους ἢ ἐκ τῆς πείνης· ἐγὼ κατεδικάσθην νὰ ζῶ, καὶ οὐδὲ θέλων ἴσως δύναμαι νὰ ἐπιταχύνω τὸν θάνατον, ὅστις μόνον τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτὸν σέβεται. Ἄφες νὰ ἀναχωρήσω, ἀγαθὲ πάτερ, καὶ βέβαιος ἔσο ὅτι, ἂν δὲν δύναμαι νὰ ἀνταμείψω τὰς τόσας σου πρὸς ἐμὲ περιποιήσεις, θὰ διατηρήσω τοῦλάχιστον ἐν τῇ ψυχῇ μου ἀνεξάλειπτον τὴν ἐνθύμησιν αὐτῶν. Ἦδη ἰδοὺ τί δύναμαι μόνον νὰ σοὶ προσφέρω· ἰδοὺ τεμάχιον ποιήματος δι' ὃ κατέστρεψα τὴν ζωὴν μου· λάβε το εἰς μνήμην τῆς εὐγνωμοσύνης μου· τήρησον αὐτὸ, καὶ ἴσως ἡμέραν τινὰ ἐπανέλθω πρὸς σέ, ἐὰν ὁ Θεὸς, μετὰ πόλεμον ἀκατάπαυστον, θελήσῃ τέλος νὰ μὲ ἀφήσῃ νὰ ἀποθάνω ἐνταῦθα ἐν τῇ γαλήνῃ τοῦ ἱεροῦ ὑμῶν καταφυγίου. Ἰγίαινε, πάτερ, ἴσως ἡμέραν τινὰ ἐπανάιδωμεν ἀλλήλους.

— Ὁ Ἀγγελος τοῦ Τοβία ἔστω σοι ὁδῆγός, υἱέ μου!

— Καὶ ἡ εἰρήνη ἔστω διὰ παντὸς ἐν τῷ ἀσύλῳ ὑμῶν!

Ὁ ἄγνωστος προσέβη διὰ τοῦ περιφράγματος καὶ τῶν δένδρων τοῦ γειννιάζοντος δάσους καὶ ἐγένετο ἄφαντος.

ΣΤ'.

Ἄμα δὲ αὐτοῦ μακρυνθέντος, ὁ πατὴρ Ἰλαρίων ἐπαυλῆθεν εἰς τὸ κελίον του, ἐνθα ἔσπευσε ν' ἀ-
(Εὐτέρ. Τόμ. Ζ'. φυλ 36)

νοῖξῃ τὸ βιβλίον ὅπερ παρ' αὐτοῦ ἔλαβε καὶ ἀνέγνω. — « Δι' ἐμοῦ διέρχεται ὁ παρενόμενος πρὸς τὴν πόλιν τῶν θλίψεων, — δι' ἐμοῦ φθάνει τις εἰς τὴν αἰώνιον ὁδόν· — δι' ἐμοῦ ἀρικνεῖται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀπολεσθέντος γένους. »

Ἐταίρησεν ὁ γέρων εἰς τοὺς λόγους τοὺτους, καίτοι μέρος τῆς ποιήσεως ταύτης εἶχεν ἤδη ἰδεῖ εἰς χεῖρας φίλου τοῦ τινος καὶ τοῦ Δάντου, τὸν ὅποιον ἐγνώρισεν εἰς τὴν αὐλήν τῆς Βερρόνης, ὅθεν αὐτὸς ἔφυγεν ἀκολούθως εὐρὼν ἐν ταῖς προσφοραῖς· καὶ ἐν ταῖς τιμαῖς τὴν ἀπληστίαν καὶ τὴν καταδίωξιν.

Ἡ ιδέα τὴν ὁποίαν οἱ λόγοι οὗτοι εἶχον διεγείρει ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ περὶ τοῦ ξένου, καὶ τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀποδιώξει ὡς ἀπίθανον, κατέστη ἤδη βεβαιότης· διό, πλήρης θαυμασμοῦ καὶ εὐχαριστήσεως, ἤνοιξεν ἀρχαιοτάτον τι βιβλίον περιέχον τὰ μᾶλλον ἀξιωμακρόνδευτα χρονικά τοῦ μοναστηρίου, καὶ ἔγραψεν ἐν αὐτῷ ὁ Δάντης Ἀλιγιέρης, ὑπέρτατος πολίτης τῆς Φλωρεντίας καὶ φωστὴρ τηλαυγέστατος τῆς Ἰταλικῆς ποιήσεως, ἥλθεν ἐνταῦθα σήμερον, ῥακενδύτης, καταβεβλημένος πτωχός...

Κατὰ τὸ Ἰταλικόν.

Π. Γ.

ΘΗΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ.

(Συνέχεια, ὅρα φυλ. 35.)

Μὴ παραδίδεσθε ἔρμαιον, ὦ γυναῖκες, τῆς φαντασίας σας, διότι αὕτη σὰς περιστᾷ τὰ πάντα ὑπὸ ἀλλοίαν μορφήν. Μὴ πιστεύσητε εἰς τὰς ἐπιτετηδευμένας φιλοφρονήσεις τῶν ἀνδρῶν, διότι οὗτοι ἔχουν μαγευτικὰ ὄπλα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀκαταμάχητα. Ναι μὲν δὲν ἀρνούμαι ὅτι πρέπει νὰ συναναστρέφεσθε· ἡ συναναστροφή μεγαλύνει τὸ πνεῦμα, ὑπερφυοῖ τὴν ψυχὴν, ἀλλ' εἰς τὴν συναναστροφὴν σας ἔστε εἰδήμονες, προσέχετε πάντοτε εἰς τὰ ἐλάχιστα κινήματα, εἰς τοὺς μικροτέρους λόγους, εἰς αὐτὰς τὰς κάμψεις τοῦ σώματος τῶν ἀνδρῶν, περιφραγεῖτε τοὺς κόλακας καὶ τοὺς παρασίτους, τοὺς ἐκθειαστάς τῶν προτερημάτων σας, προσέχετε πάντοτε ν' ἀποφύγητε τὴν ἐκτεταμένην μονήρην μετὰ τῶν ἀνδρῶν ὁμιλίαν καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ προτιμᾶν τὸν μὲν ἀπὸ τὸν δέ, ὅταν οἱ συγχάθεδρος τῆς συναναστροφῆς σας ἦναι τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ, τῆς αὐτῆς τάξεως, τῆς αὐτῆς ἡλικίας, ἐπιστήσατε δὲ τὴν μεγαλητέραν προσοχὴν εἰς τὸ νὰ μὴ δίδητε τὴν μικροτέραν ὕλην τῆς κακολογίας τοῦ ὀνόματός σας! Εἴδατε τὰς μεγάλας συμφοράς, εἰς αἷς ὑπέπεσον ἀπὸ τὰς ἀνοησίας τῶν, ἀπὸ τὴν κακὴν τῶν διαγωγῶν, ἡ Μαλβίνα, ἡ Ιου-
36.